

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Хірургії №4

Навчальний рік 2024-2025

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
«ОПЕРАТИВНІ ВТРУЧАННЯ У РІЗНИХ ВІКОВИХ ПЕРІОДАХ»

(назва освітнього компоненту)

Нормативний чи вибірковий освітній компонент вибірковий

Форма здобуття освіти очна
(очна; заочна; дистанційна)

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 224 «Технології медичної діагностики та лікування»
(шифр і назва спеціальності)

Спеціалізація 224.02 «Протезування-ортезування»
(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма «Протезування-ортезування»

Другий (магістерський) рівень вищої освіти

Курс 1

Розглянуто на засіданні кафедри
хірургії №4

Протокол від
«27» серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри хірургії №4

В.В. Макаров
(підпис) (ім'я, прізвище)

Схвалено методичною комісією
ХНМУ з проблем хірургічного
профілю

Протокол від
«29» серпня 2024 року №1

Голова

В.В. Макаров
(підпис) (ім'я, прізвище)

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

1. Макаров Віталій Володимирович доктор медичних наук, професор.
Завідувач кафедри хірургії №4
2. Смоляник Костянтин Миколайович, доцент кафедри хірургії №4, к.мед.н.

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь

Макаров Віталій Володимирович, зав. кафедри хірургії №4, професор, доктор медичних наук

Професійні інтереси, посилання на профайл викладача

Патологія органів грудної клітини та черевної порожнини, щитоподібної залози, молочної залози, хірургічна герніологія, онкохірургія, ендоскопічна хірургія

Контактний телефон: 0679518382

Корпоративна пошта: vv.makarov@knmu.edu.ua

Консультації: Очні та онлайн консультації (на платформі Google Meet, Moodle, ZOOM) згідно з розкладом та за попередньою домовленістю

Локація: Кафедра хірургії №4

ВСТУП

Силабус освітнього компоненту «Оперативні втручання у різних вікових періодах» складено відповідно до Освітньо-професійної програми «Протезування-ортезування» другого (магістерського) рівня за спеціальністю 224 «Технології медичної діагностики та лікування», спеціалізація 224.02 «Протезування-ортезування», галузі знань 22 «Охорона здоров'я».

Опис освітнього компоненту (анотація). Освітній компонент «Оперативні втручання у різних вікових періодах» спрямований на формування у здобувачів освіти ґрунтовних теоретичних і практичних знань з організації хірургічної допомоги. Під час навчання здобувачі освіти вивчають методи обстеження та догляд за хірургічними пацієнтами, основи анестезіології, особливості лікування травм і поширених хірургічних захворювань з урахуванням вікового періоду.

Процес навчання складається з практичних занять, на яких здобувачі освіти знайомляться з теоретичними аспектами хірургії та відпрацьовують необхідні маніпуляції та навички під керівництвом викладачів. Велика увага приділяється розвитку швидких реакцій на хірургічні ситуації, формуванню правильних технік виконання маніпуляцій.

Освітній компонент «Оперативні втручання у різних вікових періодах» включає практичні заняття та самостійну роботу. Організація навчального процесу здійснюється за вимогами Європейської кредитно-трансферної системи (ECTS), що забезпечує всебічну підготовку здобувачів освіти до професійної діяльності.

Предметом вивчення освітнього компоненту «Оперативні втручання у різних вікових періодах» є комплекс заходів, які забезпечують ефективне лікування пацієнтів, своєчасну та кваліфіковану медичну допомогу, а також проведення діагностичних і лікувальних процедур для покращення стану хворих різних вікових груп.

Міждисциплінарні зв'язки: «Анатомія людини», «Фізіологія. Патологічна фізіологія», «Патологія опорно-рухової системи людини», «Хірургія», «Реабілітація протезованих та ортезованих пацієнтів», «Методологія науково-дослідної роботи», «Основи медичних знань та фармакотерапія для протезиста-ортезиста», «Ознайомча практика». Це передбачає інтеграцію з цими освітніми компонентами та формування умінь застосовувати отримані знання та практичні навички, виконання маніпуляцій в процесі подальшого навчання та у професійній діяльності.

Пререквізити: Дисципліна «Оперативні втручання у різних вікових періодах» базується на знаннях, що отримуються здобувачем освіти під час вивчення таких фундаментальних дисциплін як «Анатомія людини», «Фізіологія. Патологічна фізіологія» та закладає основи для вивчення фахових освітніх компонентів.

Постреквізити: Основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні клінічних дисциплін та проходження практик.

Посилання на сторінку навчальної дисципліни в MOODLE
<https://distance.knmu.edu.ua/enrol/index.php?id=5927>

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Метою вивчення навчальної дисципліни: «Оперативні втручання у різних вікових періодах» є формування у здобувачів освіти системного розуміння вікових анатомо-фізіологічних особливостей організму, принципів вибору хірургічної тактики залежно від віку пацієнта, а також набуття практичних навичок планування, проведення та післяопераційного ведення пацієнтів різних вікових груп. Дисципліна спрямована на розвиток компетентностей, необхідних для оцінки ризиків оперативних втручань, забезпечення безпеки пацієнта, вибору адекватного методу анестезії та організації командної роботи у міждисциплінарному середовищі хірургічної практики.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- Ознайомлення з віковими особливостями анатомічної будови та фізіологічних функцій органів і систем, що впливають на перебіг операційного процесу.
- Формування вмінь аналізувати клінічний стан пацієнтів різного віку, визначати показання та протипоказання до оперативного втручання.
- Опанування принципів підготовки пацієнтів до операції з урахуванням вікових і супутніх патологічних змін.
- Набуття знань щодо вибору оптимального оперативного доступу, техніки виконання операції та післяопераційного догляду у дітей, дорослих та осіб похилого віку.
- Засвоєння підходів до профілактики ускладнень та інфекційних процесів у різних вікових групах.
- Формування навичок взаємодії хірурга, анестезіолога, педіатра, геріатра та реабілітолога у процесі лікування пацієнтів.
- Удосконалення умінь планувати індивідуальну тактику хірургічного лікування, враховуючи анатомічні, метаболічні та психофізіологічні особливості пацієнта певного вікового періоду.
- Розвиток здатності аналізувати результати оперативних втручань, оцінювати ефективність реабілітаційних заходів і прогнозувати відновлення функцій після операцій.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у ОПП та Стандарті).

1.3.1. Вивчення освітнього компоненту забезпечує опанування здобувачами вищої освіти **компетентностей:**

інтегральна: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та задачі дослідницького та/або інноваційного характеру під час професійної діяльності у сфері протезування-ортезування

загальні:

ЗК 03. Здатність до роботи автономно, самостійно розрізняти, формулювати та вирішувати проблеми.

ЗК 04. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, у т.ч. в міжнародному контексті, мотивації людей та руху до спільної мети.

ЗК 08. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 16. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 17. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 18. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 19. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

спеціальні (фахові, предметні):

СК 01. Знання наукової основи предмета, обізнаність у поточних дослідженнях і розробках, а також розуміння зв'язку між наукою та перевіреним досвідом і практичного значення цього.

СК 09. Здатність критично аналізувати, оцінювати та використовувати відповідну інформацію, а також обговорювати нові факти, явища та проблеми з різними цільовими групами, роблячи таким чином внесок у розвиток професії та бізнесу.

СК 12. Здатність до самостійного прийняття клінічних рішень та використання підходу, орієнтованого на пацієнта, до протезно-ортезних втручань, що охоплюють всі вікові категорії.

СК 13. Здатність надавати послуги з протезування- ортезування, дотримуючись відповідної техніки безпеки та принципів матеріалознавства.

СК 15 Здатність проводити огляд пацієнта та визначати його фізичні, функціональні можливості та антропометричні дані, в тому числі у співпраці з іншими учасниками мультидисциплінарної команди

СК 17 Здатність надавати рекомендації з технічних питань з подальшого протезування або ортезування пацієнтів при передопераційному періоді, післяопераційному періоді, медичному та терапевтичному їх лікуванні

СК 20. Здатність продемонструвати розуміння питань використання технічної літератури та інших джерел інформації

СК 22. Здатність розробляти плани і проекти для забезпечення досягнення поставленої певної мети з урахуванням всіх аспектів вирішуваної проблеми, включно із виробництвом, експлуатацією, технічним обслуговуванням та утилізацією.

СК 25. Здатність визначати рівень ампутації та формування культі.

1.3.2. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття здобувачами вищої освіти наступних програмних результатів навчання:

ПРН 1. Розуміти науково-дослідні процеси та вміти виконувати роль протезиста-ортезиста на рівні досліджень.

ПРН 2. Знаходити ефективні доказові рішення у професійній діяльності, реалізуючи їх з метою визначення та забезпечення потреб пацієнта у протезуванні або ортезуванні.

ПРН 4. Вміти ефективно працювати у складі мультидисциплінарної команди, орієнтуючись на пацієнта та керуючись принципами професійної та етичної практики.

ПРН 9. Вірно та якісно виконувати усі важливі елементи процесу протезування або ортезування (від оцінки стану пацієнта до інструктажу щодо користування протезним або ортезним виробом) , застосовуючи принципи професійної комунікації, толерантності, етики та конфіденційності.

ПРН 10. Виявляти, узагальнювати та вирішувати проблеми, що виникають в процесі професійної діяльності та формувати почуття відповідальності за виконувану роботу.

ПРН 11. Мати та вміти застосовувати фундаментальні знання щодо рекомендацій з призначення, дизайну протезів чи ортезів на основі анатомії людини, вибору матеріалів, біомеханічних принципів, підгонки, оцінки, налаштування та досягнення конкретних результатів для пацієнта.

ПРН 12. Демонструвати здатність розробляти та впроваджувати ефективний план подальшого обслуговування для забезпечення оптимального носіння та функціонування ортеза чи протеза. Цей план також має включати контроль результатів плану реабілітації.

ПРН 20. Здатність трактувати показання щодо призначення ампутацій за рівнями

1.3.3. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття здобувачами освіти наступних соціальних навичок (Soft skills):

- Ефективна комунікація з пацієнтами, їхніми родинами та колегами (медичним персоналом) у контексті хірургічної допомоги.
- Розвинена здатність працювати в команді, брати участь у мультидисциплінарних клінічних групах.

- Клінічне мислення і здатність до швидкого прийняття обґрунтованих рішень у хірургічних ситуаціях, зокрема при травмах, гострих станах, післяопераційних ускладненнях.
- Критичне оцінювання й самоаналіз — уміння переглядати власну роботу, аналізувати помилки, враховувати зворотний зв'язок та удосконалюватись.
- Стресостійкість та адаптивність — здатність ефективно працювати в напружених клінічних умовах, реагувати на зміну ситуації.
- Лідерство та відповідальність — організація, координація роботи медичної команди, грамотне розподілення задач, контроль якості.
- Організація часу та пріоритетність завдань — ефективне планування, розподіл ресурсів у хірургічній клініці або стаціонарі.
- Професіоналізм, етичність і інформаційна грамотність — дотримання медичної етики, конфіденційності, сучасних стандартів практики, адекватне ведення документації.
- Спостережливість і увага до деталей — здатність помітити дрібні зміни в стані пацієнта, ранню діагностику ускладнень, належний догляд.
- Навички навчання і саморозвитку — готовність до постійного покращення, освоєння нових технологій та методик, самоосвіти.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь, ОПП	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів 3	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я» (шифр і назва)	Нормативна	
Загальна кількість годин 90	Спеціальність: 224 «Технології медичної діагностики та лікування» (шифр і назва)	Рік підготовки (курс):	
		1-й	-й
		Семестр	
		2-й	-й
		Лекції	
Годин для денної форми навчання: аудиторних -40 самостійної роботи -50	Освітній ступінь: другого (магістерського) рівня освіти ОПП «Протезування-ортезування»	год.	год.
		Практичні, семінарські	
		40 год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		50 год.	год.
		Індивідуальні завдання: год.	
Вид підсумковою контролю: залік			

2.1 Опис дисципліни

2.2.1. Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Поширеність та особливості перебігу хірургічних захворювань у різних вікових групах.	4	Пояснення, демонстрація, практичні навички, тестування, усне опитування, методи: «Мікрофон», «Незакінчене речення», «Дискусія», «Метод конкурентних груп», «Мозковий штурм», «Кейс»	Поточний контроль: усне опитування, тестування
2	Особливості обстеження та передопераційна підготовка хірургічних хворих різних вікових категорій. Анестезіологічне забезпечення хірургічних хворих різних вікових груп.	6		
3	Особливості оперативного втручання при виконанні ампутацій кінцівок у хворих різних вікових груп.	4		
4	Гострі гнійні захворювання шкіри та м'яких тканин у різних вікових періодах.	4		
5	Гострий апендицит та його ускладнення у різних вікових періодах.	4		
6	Гострий холецистит та його ускладнення у різних вікових періодах.	4		
7	Защемлена грижа у різних вікових періодах.	4		
8	Гостра кишкова непрохідність у різних вікових періодах.	4		
9	Особливості гострої хірургічної патології легень та плеври у різних вікових періодах.	4		
10	Залік .	2	демонстрація, практичні навички, тестування, усне опитування	усне опитування, тестування
	Всього годин	40		

2.2.2. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
-------	------------	-----------------	-----------------	----------------

1	Аналіз причинно-наслідкових зв'язків хірургічних захворювань у різних вікових категоріях; розробка профілактичних заходів для груп ризику	5	Пояснення, демонстрація, практичні навички, тестування, усне опитування	Поточний контроль: усне опитування, тестування
2	Алгоритм комплексного обстеження та оцінки ризиків перед операцією у дітей, дорослих і осіб похилого віку; рекомендації щодо оптимізації передопераційної підготовки	5		
3	Профілактика післяопераційних ускладнень та рання реабілітація після ампутацій	5		
4	Діагностика та профілактика абсцесів і флегмон, алгоритм ранньої терапії антибіотиками	5		
5	Методи ранньої діагностики ускладнень апендициту, роль лабораторних та інструментальних досліджень	5		
6	Профілактика ускладнень холециститу, оцінка показань до хірургічного та консервативного лікування	5		
7	Рання діагностика та профілактика рецидивів після операції; план спостереження пацієнтів	5		
8	Діагностичні алгоритми та профілактика ускладнень; роль сучасних методів візуалізації	5		
9	Профілактика післяопераційних ускладнень легень; використання фізіотерапії та ранньої мобілізації	5		
10	Підготовка до заліку .	5	тестування, усне опитування	усне опитування, тестування
	Всього годин	50		

Методи навчання.

Видами навчальної діяльності здобувачами освіти згідно з навчальним планом є:

- Практичні заняття

- Самостійна робота (СР) з активною консультацією викладача
- Індивідуальна робота (ІР)

Практичні заняття

При проведенні практичного заняття передбачається усне та письмове опитування, вирішення тестових завдань (для контролю вихідного та кінцевого рівня знань), розв'язування типових і нетипових ситуаційних задач, під контролем викладача відбувається тренінг відповідних практичних навичок та професійних вмінь. Викладачем застосовуються інтерактивні методи навчання, також використовуються віртуальні тренажери, відеодемонстрації, моделювання клінічних ситуацій, стандартизовані пацієнти, міждисциплінарні симуляційні тренінги.

Самостійна робота (СР)

Під час самостійної роботи здобувачі освіти опановують навчальний матеріал наступного практичного заняття, проводять тренінг практичних навичок. На консультаціях здобувач освіти може отримати відповіді на складні питання теми. У межах самостійної роботи здобувачі готують реферативні повідомлення, пишуть есе, виконують навчальні мініпроекти, аналізують клінічні випадки, працюють із науковими джерелами, беруть участь у міжкафедральних семінарах.

Індивідуальна робота (ІР)

Під час виконання індивідуальної роботи здобувачі освіти поглиблюють свої знання з конкретних тем навчальної дисципліни. Доповідь виконаної індивідуальної роботи на практичному занятті дозволяє здобувачами освіти отримати додаткові знання з конкретної теми.

Методи контролю.

Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти за ЕСТС організації навчального процесу (залік) здійснюється на підставі «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в Харківському національному медичному університеті ХНМУ», затвердженої наказом ХНМУ від 21.08.2021 № 181

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям з кожної теми. При оцінюванні навчальної діяльності здобувачів освіти застосовуються стандартизовані методи контролю: тестування, структуровані письмові роботи, структурований за процедурою контроль практичних навичок в умовах, що наближені до реальних (тварини, біологічні об'єкти, тренажери, муляжі). Також поточний контроль здійснюється у формі усного опитування, бліц-опитування, оцінювання індивідуальних завдань, письмових робіт, виступів на семінарах і конференціях.

Підсумковий контроль: залік.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ»

Оцінку «Відмінно» отримує здобувач освіти, який твердо знає програмований матеріал, глибоко його засвоїв, послідовно, грамотно і логічно його викладає, у відповіді якого тісно пов'язується теорія з практикою.

Оцінку «Добре» отримує здобувач освіти, який знає програмований матеріал, грамотно і змістовно його викладає, який не допускає значних неточностей у відповіді на запитання, правильно використовує теоретичні положення при вирішенні практичних запитань і задач, володіє необхідними навиками і технікою їх виконання.

Оцінку «Задовільно» отримує здобувач освіти, який знає основний матеріал, але не засвоїв його деталей, допускає неточності, недостатньо правильні формування, порушує послідовність у викладанні програмованого матеріалу і відчуває труднощі при використанні практичних навиків.

Оцінку «Незадовільно» отримує здобувач освіти, який не знає значної частини програмованого матеріалу, допускає значні помилки у його викладанні, невпевнено, з великими труднощами виконує практичні навики.

Залік з дисципліни здійснюється по завершенню вивчення всіх тем за семестр на останньому підсумковому занятті. До здачі заліку допускаються здобувачі освіти, які виконали всі види робіт, передбачені навчальною програмою, та впродовж семестру набрали кількість балів, не меншу за мінімальну.

Перерахунок середньої оцінки за поточний контроль та загальну навчальну діяльність у багатобальну шкалу проводиться відповідно до «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти у ХНМУ», затверджена наказом ХНМУ від 21.08.2021 № 181 (таблиця 2).

Таблиця 2

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу (для дисциплін, що завершуються заліком)

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.22-4,23	169	3.45-3,46	138
4.97-4,99	199	4.19-4,21	168	3.42-3,44	137
4.95-4,96	198	4.17-4,18	167	3.4-3,41	136
4.92-4,94	197	4.14-4,16	166	3.37-3,39	135
4.9-4,91	196	4.12-4,13	165	3.35-3,36	134
4.87-4,89	195	4.09-4,11	164	3.32-3,34	133
4.85-4,86	194	4.07-4,08	163	3.3-3,31	132
4.82-4,84	193	4.04-4,06	162	3.27-3,29	131
4.8-4,81	192	4.02-4,03	161	3.25-3,26	130
4.77-4,79	191	3.99-4,01	160	3.22-3,24	129
4.75-4,76	190	3.97-3,98	159	3.2-3,21	128
4.72-4,74	189	3.94-3,96	158	3.17-3,19	127

4.7-4,71	188	3.92-3,93	157	3.15-3,16	126
4.67-4,69	187	3.89-3,91	156	3.12-3,14	125
4.65-4,66	186	3.87-3,88	155	3.1-3,11	124
4.62-4,64	185	3.84-3,86	154	3.07-3,09	123
4.6-4,61	184	3.82-3,83	153	3.05-3,06	122
4.57-4,59	183	3.79-3,81	152	3.02-3,04	121
4.54-4,56	182	3.77-3,78	151	3-3,01	120
4.52-4,53	181	3.74-3,76	150	Менше 3	Недостатньо
4.5-4,51	180	3.72-3,73	149		
4.47-4,49	179	3.7-3,71	148		
4.45-4,46	178	3.67-3,69	147		
4.42-4,44	177	3.65-3,66	146		
4.4-4,41	176	3.62-3,64	145		
4.37-4,39	175	3.6-3,61	144		
4.35-4,36	174	3.57-3,59	143		
4.32-4,34	173	3.55-3,56	142		
4.3-4,31	172	3.52-3,54	141		
4,27-4,29	171	3.5-3,51	140		

Оцінювання індивідуальних завдань здобувача освіти

На засіданні кафедри затверджено перелік індивідуальних завдань (участь з доповідями в конференціях, профільних олімпіадах, підготовка аналітичних оглядів з презентаціями з перевіркою на плагіат) з визначенням кількості балів за їх виконання, які можуть додаватись, як заохочувальні (**не більше 10**).

Оцінювання самостійної роботи здобувача освіти

Оцінювання самостійної роботи, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті.

Залік – виставляється викладачем академічної групи наприкінці останнього заняття, при умові відсутності академічної заборгованості з лекційних та практичних занять і наявності середнього балу, який $\geq 3,00$ (за 4-бальною шкалою).

Максимальна кількість балів, яку здобувач освіти може набрати за вивчення дисципліни – 200 балів. Мінімальна кількість балів становить 120.

Одержані здобувачем освіти бали викладач виставляє в індивідуальний план здобувача з відміткою «**зараховано**» та заповнює відомості успішності з дисципліни за формою У-5.03А .

Здобувач освіти, що не виконали вимоги навчальних програм дисциплін виставляється оцінка **F_x**, якщо вони були допущені до складання диференційованого заліку, але не склали його. Оцінка **F** виставляється здобувачам освіти, які не допущені до складання диференційованого заліку або іспиту.

Оцінки "**F_x**" або "**F**" ("незадовільно") виставляються здобувачам освіти, яким не зараховано вивчення дисципліни, формою контролю якої є залік.

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (https://knmu.edu.ua/doc_block_type/instrukcziyi-navchalnogo-proczesu/). Положення про порядок відпрацювання здобувачами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/pol_por-vidprac-zaniat.pdf).

Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання здобувачами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/pol_por-vidprac-zaniat.pdf).

Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/pol_por-vidprac-zaniat.pdf).

3.2. Перелік теоретичних питань до заліку:

1. Поширеність та особливості перебігу хірургічних захворювань у різних вікових групах.
2. Передопераційний та післяопераційний період: визначення, основні задачі.
3. Передопераційна підготовка та післяопераційне ведення хірургічних хворих у дітей, дорослих та людей похилого віку.
4. Особливості ведення пацієнтів при протезуванні та ортезуванні.
5. Ускладнення післяопераційного періоду: етіологія, профілактика, лікування.
6. Основні етапи розвитку анестезіології.
7. Місцеве та загальне знеболення: показання, протипоказання, основні анестетики.
8. Інфільтраційна та провідникова анестезія.
9. Загальне знеболення: стадії наркозу, внутрішньовенний та інгаляційний наркоз, ускладнення.
10. Ампутації верхніх та нижніх кінцівок: показання, техніка, післяопераційний період у різних вікових групах.
11. Принципи реконструктивної хірургії при складних дефектах кінцівки.
12. Фурункул, карбункул, абсцес, флегмона, гідраденіт, лімфангіт, лімфаденіт: етіологія, клініка, лікування.
13. Гнійний лактаційний мастит, бешиха: клініка, лікування, профілактика.
14. Парапроктит, панарицій, флегмона кисті: клініка, діагностика, лікування.
15. Гострий гематогенний остеомієліт: клініка, діагностика, лікування.
16. Гострі гнійні захворювання м'яких тканин кукси: вплив на процес протезування.
17. Гострий апендицит: класифікація, клініко-діагностична програма, диференціальна діагностика, тактика в різні вікові періоди.
18. Защемлена грижа: види, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, тактика в різних вікових групах.
19. Перфоративна виразка шлунка та дванадцятипалої кишки: класифікація, клініка, диференційна діагностика, тактика.

20. Гостра кишкова непрохідність та порушення мезентеріального кровообігу: класифікація, діагностика, диференційна діагностика, тактика.
21. Гострий холецистит та панкреатит: класифікація, діагностика, ускладнення, хірургічна тактика.
22. Гнійні захворювання легень і плеври: класифікація, клініка, лікування в різні вікові періоди.

3.3. Перелік практичних питань до заліку.

1. Клінічне обстеження пацієнта різного віку перед операцією.
2. Визначення показань та протипоказань до операцій (амутації, реконструктивні втручання) у дітей, дорослих та осіб похилого віку.
3. Підготовка пацієнта до анестезії: симуляція внутрішньовенного, інгаляційного, епідурального та спинномозкового наркозу.
4. Відпрацювання інфільтраційної та провідникової анестезії (тренажер / муляж).
5. Симуляція ампутації кінцівки у тренажері для різних вікових груп.
6. Відпрацювання реконструктивних операцій на куксі: техніка, фіксація, догляд після операції.
7. Симуляція лікування гнійних уражень шкіри та м'яких тканин: дренажування, санація, накладання пов'язок.
8. Симуляція хірургічного лікування апендициту на дитячих та дорослих моделях.
9. Симуляція хірургічного лікування защемлених гриж у різних вікових групах.
10. Відпрацювання лікування перфоративних виразок шлунка/12-палої кишки на тренажері.
11. Симуляція усунення гострої кишкової непрохідності та порушень мезентеріального кровообігу.
12. Відпрацювання хірургічного втручання при гострому холециститі та панкреатиті на моделях.
13. Симуляція лікування гнійних захворювань легень та плеври у різних вікових групах.
14. Відпрацювання післяопераційного догляду: дренажі, пов'язки, контроль стану пацієнта.
15. Моніторинг стану пацієнта: життєві показники, оцінка болю, контроль за ускладненнями.
16. Реабілітаційні вправи та поступова мобілізація пацієнтів різних вікових груп.
17. Симуляція комунікації та навчання пацієнта та родичів після операції.

3.4. Індивідуальні завдання.

На засіданні кафедри затверджено перелік індивідуальних завдань (підготовка рефератів за темами дисципліни з використанням додаткової навчальної та наукової літератури; підготовка мультимедійних презентацій;

виконання наукової студентської роботи під керівництвом викладача; створення навчальних відеофільмів за темами, з визначенням кількості балів за їх виконання, які можуть додаватись, як заохочувальні (не більше 10).

Бали за індивідуальні завдання одноразово нараховуються студентові тільки комісійно (комісія – зав. кафедри, завуч, викладач групи) лише за умов успішного їх виконання та захисту. В жодному разі загальна сума балів за ЗНД не може перевищувати 200 балів.

3.5. Правила оскарження оцінки

Здобувачі освіти мають право оскаржити виставлену оцінку згідно з ХНМУ — Наказом № 252 від 30.09.2020 р., «Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю здобувачів освіти». Для апеляції необхідно подати письмову заяву до завідувача кафедри або відповідальної особи в строки, встановлені даним Положенням. Комісія розглядає апеляцію протягом визначеного терміну, після чого приймається рішення про повторне оцінювання або підтвердження оцінки.

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

4. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Очікується, що здобувачі освіти відвідують усі практичні заняття з дисципліни. У разі пропуску заняття необхідно здійснити його відпрацювання згідно з графіком, розміщеним на інформаційному стенді кафедри.

Письмові, практичні та самостійні завдання мають бути виконані повністю та в установлений термін. У разі виникнення питань або труднощів здобувачі освіти можуть звертатися до викладача особисто або через електронні засоби комунікації, зазначені на першому практичному занятті.

Практичні заняття

Під час практичних занять, особливо біля ліжка хворого, в перев'язочній або операційній, здобувачі освіти повинні:

- дотримуватися правил медичної етики та деонтології;
- мати медичний одяг встановленого зразка (халат, шапочка, змінне взуття, маска);
- дотримуватися санітарно-протиепідемічного режиму.

Під час занять заохочується активна участь в обговоренні клінічних випадків, постановці діагнозів, формуванні плану лікування, роботі з симуляційним обладнанням.

Поведінка та академічна етика

Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися загальноприйнятих норм академічної доброчесності, взаємоповаги та толерантності.

Не допускається:

- запізнення без поважних причин;

- користування мобільними телефонами під час заняття (окрім навчальних цілей);
- нецензурна лексика, прояв неповаги до колег або викладачів;
- пошкодження матеріально - технічної бази кафедри.

Дозволяється:

- ставити запитання, висловлювати власну думку з дотриманням культури спілкування;
- залишати аудиторію за потреби після погодження з викладачем;
- фотографувати навчальні матеріали (слайди, таблиці тощо) з дозволу викладача.

Охорона праці. На першому занятті проводиться інструктаж з охорони праці та техніки безпеки. Здобувачі освіти повинні знати розташування евакуаційних виходів, аптечки, вогнегасників і правила дій у разі надзвичайної ситуації.

Доступність освіти.

Для осіб з особливими освітніми потребами кафедра забезпечує можливість адаптації навчального процесу відповідно до індивідуальних потреб — у тому числі шляхом використання дистанційних технологій, гнучкого графіка консультацій та залучення тьюторів.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Кафедра хірургії № 4 дотримується нульової толерантності до плагіату та академічних порушень. Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися принципів чесності, точності та відповідальності у виконанні навчальних і наукових завдань.

На початкових заняттях проводяться інформаційні сесії щодо:

- визначення плагіату та академічних порушень;
- правил оформлення посилань, цитування та використання джерел;
- правильного ведення дослідницько-наукової роботи;
- етики професійних взаємин у навчальному та клінічному середовищі.

Від здобувачів освіти очікується: регулярне підвищення компетентності в академічному письмі та науковому пошуку; дотримання стандартів академічної доброчесності у всіх видах навчальної діяльності; відповідальне ставлення до використання інформаційних та клінічних ресурсів.

Детальні правила академічної доброчесності та етики академічних взаємин регламентуються Положенням про академічну доброчесність ХНМУ та Положенням про Комісію з академічної доброчесності та етики ХНМУ.

Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Хірургія. Національний підручник. За ред. Я.С. Березницького. Вінниця: Нова Книга, 2021. – 528с.
2. Хірургія: підручник / О.Ю. Усенко, Г.В. Білоус, Г.Й. Путінцева. — 5-е видання (стереотипне) — Київ: ВСВ «Медицина», 2021, 416 с.
3. Хірургічні хвороби. Частина I. Підручник для студентів VI курсу медичних факультетів спеціальностей «Медицина», «Педіатрія». / Никоненко А. О., Грушка В. А., Головка М. Г., Гайдаржі Є. І., Перцов І. В., Матерухін А. М., Матвеев С. О., Вільданов С. Р., Зубрик І. В. Запоріжжя, 2021. 277 с.
4. Нариси із загальної хірургії: монографія / за ред. проф. Макарова В. В., Негодуйка В. В., доц. Хорошуна Е. М. – Харків: ФОП Бровін О. В., 2023. – 424 с.
5. Goldberg, R. Chen, L., Advances in Limb Prosthetics and Rehabilitation Technologies. — Springer, 2024. — 372 p.

Допоміжна

1. Навчальний посібник до модулю №1 “Невідкладна абдомінальна хірургія та проктологія” (з електронним контролем засвоєння практичних навичок)». Р.В. Дука, Я.С. Березницький, В.В. Гапонов, В.П. Сулима, Р.М. Молчанов, С.Л. Маліновський, К.О. Ярошенко, П.О. Бадюл, І.Л. Верхолаз, О.В. Білов, І.Ф. Полулях-Чорновол, К.С. Бараннік. Дніпро, ДДМУ, жовтень 2021, 226 с.
2. Хірургічна операція, підготовка хворих до операцій. Догляд за хворими в післяопераційному періоді: метод. вказ. до практ. занять та самост. роботи студентів 3-го курсу II та IV мед. фак-тів з дисципліни «Догляд за хворими» / упоряд. В. О. Сипливий, В. І. Робак, В. В. Доценко та ін. — Харків: ХНМУ, 2021. — 32 с.
3. Посібник для керівників заочних баз навчання лікарів-інтернів за фахом «ортопедія і травматологія» Під редакцією завідуючого кафедрою, академіка НАМН України, лауреата Державної премії України, Заслуженого діяча науки і техніки України, доктора медичних наук, професора О.Є.Лоскутова, Дніпро 2022. — 159 с.
4. Module 1 «Urgent abdominal surgery and proctology (with electronic control of practical skills’ assimilation)». R.V. Duka, Ya.S. Bereznytskyj, V.V. Gaponov, V.P. Sulyma, R.M. Molchanov, P.O. Badul, I.L. Verkhola, S.L. Malinovskiy, O.V. Bilov, K.O. Yaroshenko, I.F. Polulyakh-Chornovol, K.S. Barannik. ДДМУ, англійською мовою, березень 2022. 201 с.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ.

Посилання на сторінку навчальної дисципліни в MOODLE:
<https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=5927>

8. ІНШЕ

Корисні посилання:

Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у ХНМУ — Наказ ХНМУ № 305 від 27.08.2019. https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_sex.pdf?utm_source=chatgpt.com

Положення про організацію інклюзивного супроводу освітнього процесу у ХНМУ — затверджено у 2024 р. https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/02/polog_org_incl-suprov.pdf?utm_source=chatgpt.com

Положення про організацію інклюзивного навчання у ХНМУ — про організацію навчання здобувачів із особливими освітніми потребами. https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/proekt_polog_inkl_navch.pdf?utm_source=chatgpt.com

Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин у ХНМУ https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/01/polog_ad.pdf?utm_source=chatgpt.com.

Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики, управління конфліктами ХНМУ

https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/11/pol_komis_ad.pdf?utm_source=chatgpt.com

Порядок проведення занять з поглибленого вивчення здобувачами освіти окремих дисциплін понад обсяг навчального плану https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/poriad_pogl-vyv_dysc.pdf?utm_source=chatgpt.com.